Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

RAHANDUSMINISTEERIUM

EAS
Enterprise Estonia

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

ÜHINEMISKOKKULEPE

Mikk Lõhmus
Ühinemise nõustamise ekspert
Lääne-Nigula vallavanem

Ühinemiskokkulepe sisu

- HRS: ettepaneku saanud KOV üksus lepib hiljemalt 2017. aasta 15. juuniks teiste asjaomaste volikogudega kokku omavalitsusüksuse nime, haldusüksuse liigi ja sümboolika, haldusterritoriaalse korralduse või piiride muutmisega kaasnevate võimalike organisatsiooniliste, eelarveliste ja muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamise ning uue omavalitsusüksuse põhimääruse ja teiste õigusaktide vajalike muudatuste ettevalmistamise

Ühinemiskokkuleppe sisu

- Vabariigi valitsuse ettepanekus on nimi ja liik juba ära nimetatud.
- Võib kokku leppida ka teisiti ja taotleda soovitatud haldusüksuse nime ja liigi muutmist aga eeldab kohanimenõukogu eelnevat arvamust.
- Lisaks on oluline kokku leppida vähemalt sümboolika (NB Riigikantselei arvamus) ja missugusest põhimäärusest lähtutakse kuni ühinenud KOV põhimääruse heaks kiitmiseni.

Valimistega seonduvad otsustused

- Volikogu liikmete arv ja valimisringkonnad ei ole iseenesest ühinemisleppe kohustuslik osa, kuid õigusselguse huvides oleks tungiv soovitus need küsimused samuti ühinemiskokkuleppes kajastada.

Ühinemiskokkulepe kui puudub eelnev ühinemisleping (ud)

- Ühinemiskokkuleppe koostamine sarnaneb tavalise ühinemislepingu kokku leppimise (läbirääkimiste) protsessiga (va suhteliselt kitsad ajalised raamid) ja ühinemiskokkulepe ühinemislepinguga.

Ühinemiskokkulepe kui on olemas ühinemisleping(ud)

- Ühinemislepingu sätted ei laiene automaatselt ühendatavale KOV üksusele!
- Kokkuleppes nähakse ette:

1. Punktid , mille osas tuleb kindlasti ühinemislepingut muuta (nt nimi, KOV liik, korralduse muutmise liik- *ühinemine versus liitmine- lähtudes ka VV ettepanekust*)

2. Punktid, mille osas võib ühinemislepingut muuta (eeskätt näiteks sümboolikat, ajutist põhimäärust jms küsimusi puudutavates osades.)

3. Punktid, mille osas ühinemisleping laiendatakse kogu uue KOV territooriumile

4. Muud kokkulepped. (!)

Ühinemislepingu muutmine

- Ühinemiskokkuleppe kinnitamisega koos tuleb ühinemislepingu osapooltel ühinemislepingus muuta kõik punktid, mille osas ühinemiskokkuleppes otsustatakse teisiti.
- Ühinemiskokkuleppe kinnitamine ja ühinemislepingus tehtavad muudatused on soovitav teha ühe volikogu otsusega.
- Vajalik volikogu koosseisu häälteenamus

Kui ei saada kokkuleppele (I)

- Kui läbirääkijate vahel ühinemisleping puudub, siis nime ja liigi valikul lähtutakse VV määruse eelnõust, sümboolika ja ajutise põhimääruse osas elanike arvult suurima ühineja sümboolikast ja põhimäärusest.
- Valmisringkondade arvu ning volikogu liikmete arvu määrab vastavalt HRS § 12 lg 9 alusel maavanem. Kõik ülejäänud küsimused lahendatakse vastavalt seadusele või otsustab uus volikogu;

Kui ei saada kokkuleppele (II)

- Kui ühtedel osapooltel on olemas ühinemisleping, siis lähtutakse ühinemislepingust sätestatust, va osas, kus Vabariigi Valitsuse määruses on tehtud teistsugused ettepanekud (nimi ja liik).
- Juhul kui ühinemisega kaasneb vajadus muuta volikogu suurust, moodustada valimisringkond (ringkonnad) - sellisel juhul otsustab HRS § 12 lg 9 alusel maavanem

Kui ei saada kokkuleppele (III)

- Kui mõlemal osapoolel on ühinemisleping, siis lähtutakse esimeses järjekorras sellest ühinemislepingust, mille alusel on tekkinud kriteeriumitele vastav KOV või kui kumbki ühinemisleping ei anna kokku miinimumkriteeriumit, siis lähtutakse suurema elanike arvuga moodustava KOV-i ühinemislepingust.
- Juhul kui ühinemisega kaasneb vajadus muuta volikogu suurust, moodustada valimisringkond - sellisel juhul otsustab HRS § 12 lg 9 alusel maavanem.